

Fatalan ili ne?

Nismo sigurni prolazi li još uvijek praznovjerje kao kvalitetan izgovor za neodlazak na posao, no "petak 13." oduvijek je u narodu idealan dan za izbjegavanje izlaska iz kuće. Evo i nekoliko istraživanja koje tome idu u prilog...

Svake nas godine u nekoliko navrata zahvati fenomen poznatiji kao "petak 13.", dan uz koji uglavnom veže-mo i sve moguće negativne konotacije. Praznovjerni ili ne, neki ljudi stoga od-bijaju na taj dan otići na posao, drugi ne žele jesti u restoranima, treći ni u ludilu ne žele ugovoriti vjenčanje, a četvrti, po-put autora ovog teksta s nelagodom sje-daju za upravljač. Nitko zapravo ne zna zašto se taj dan smatra toliko nesretnim. Najčešće je objašnjenje ono o dvostru-koj negativnosti, s jedne strane opasno-sti od posljednjeg radnog dana u tjednu, a s druge strahu od značenja broja 13, koji u nekim civilizacijama direktno po-vezuju sa smrću. Prema nekima, ovo je praznovjerje vezano još uz Posljednju ve-čer (13 - broj sudionika), te Veliki petak, dan koji se u kršćanskom kalendaru štuje zbog čina Isusovog raspeća. Što se samog "petka 13." tiče, u ovoj kalendarskoj godi-ni tri smo "preživjeli". Prvi smo dočekali u veljači, uslijedio je ožujski, a prije "neko-liko" dana i ovaj u studenome. Nećemo ovdje ulaziti u razinu vašeg praznovjer-ja, ali sasvim će sigurno svatko poželjeti na taj dan imati što manje neugodnosti. A brojke, ružne kakve inače jesu, govore u prilog tome da bi na "petak 13." defi-nitivno trebalo ostati kod kuće. One naime pokazuju da se upravo petkom dogodi više prometnih nesreća nego bilo kojeg drugog dana u tjednu. Teško je dati odgo-vor na pitanje zašto je tako, no vjerojatno je razlog u povećanoj prometnoj aktiv-nosti vezanoj uz početak vikenda ili dane kada mlade osobe više izlaze. Dodate li tome i tradicionalni iracionalni, pomalo morbidni strah vezan uz naizgled jedno-stavan dvoznamenkasti broj (13), jasno je da ljudi osjećaju nelagodu na spomen njihove moguće kombinacije. No dok je statistika u slučaju "fatalnog" petka neos-porna, ona istovremeno pruža i dovoljno konkretnih dokaza da će sudionici u pro-metu upravo na "petak 13." imati više ne-

ugodnosti nego bilo kojeg drugog petka u godini. Iako je ova teorija na prvi pogled prilično nategnuta i ne bi je trebalo shva-ćati previše ozbiljno, gdje ima dima, ima i vatre pa su se ljudi pametniji od autora teksta koji čitate, odlučili pozabaviti ovim fenomenom. Njihova je studija objavljе-na u uglednom British Medical Journalu pod nazivom "Je li 'petak 13. poguban za zdravlje?' Namjera istraživača bila je pro-naći vezu između zdravlja i praznovjerja te, među ostalim, usporediti brojnost ce-stovnog prometa s brojem automobilskih nesreća na dva različita dana, "petak 6." i "petak 13.". Zvuči nevjerovatno, ali njiho-vo je istraživanje pokazalo da na "petak 13.", unatoč ukupno manjem broju su-dionika u prometu, strada značajno veći broj osoba nego "normalnim" petkom. Njihov se zaključak stoga mogao svesti na tek nekoliko rečenica: "Rizik od promet-ne nesreće s ozbiljnim posljedicama na "petak 13." raste za gotovo 52%. Budući da je taj dan za mnoge nesretan, ostanak kod kuće najtoplije se preporuča!". Da-kle, strah od najraširenijeg praznovjerja suvremenog svijeta ipak nije potpuno ne-opravan i zahtijeva barem minimalno povećan oprez. Ipak, bilo bi neozbiljno čvrsto se uhvatiti za ovo osebužno istraži-vanje, a ne pokušati istovremeno njegove zaključke povezati s ljudskom psihologi-jom. Naime, praznovjerni ljudi upravo će tada biti nervozniji i manje oprezniji, čime se povećava i sama mogućnost nesreće. Drugo istraživanje, na koje smo naišli pi-šući ovaj tekst, odnosi se na ono koje je proveo britanski RAC Foundation. Njego-vi stručnjaci analizirali su vladine statisti-ke o saobraćajkama i došli do zaključka da se najveći broj nesreća s ozlijeđenim ili preminulim osobama događa petkom između 16 i 18 sati (352), te da je taj broj veći nego bilo kojeg drugog dana u tje-dnu u istom vremenskom razdoblju (287). Ovi podaci sugeriraju da je, bez obzira je li riječ o "petku 13." ili sasvim običnom

petku, rizik općenito mnogo veći posli-jepodne što se u jednu ruku može obja-sniti i "otpuštanjem ručne" po završet-ku radnog tjedna. Isti podaci pokazuju da se većina nesreća događa u urbanim područjima, u blizini raskršća i što je naj-tragičnije, u blizini vlastitog doma. Većina vozača potpuno se opusti u blizini kuće i tada postaju najopasniji jer poznaju ce-stu, nisu koncentrirani i ne zaustavljaju se onda kada je to potrebno. Mentalno, u glavi oni su već stigli kući, a na pameti im je sve osim opreza u vožnji. To pone-kad dovodi do povećanja brzine, a time i povećanja opasnosti. Jedini lijek u ovom bi slučaju trebalo biti koncentriranje na cestu pred sobom te prestanak razmišlja-nja o stvarima koje nemaju direktne veze s okruženjem za upravljačem. Tada bi svi sudionici u prometu bili sigurniji, a pri-će oko "petka 13." ili općenito petka, iako prema statistikama imaju osnova, svele bi se isključivo na razinu legendi. 🌐

Legende o "petku 13."

- Turci toliko mrze broj 13 da su ga praktično izostavili iz svog vokabulara
- mnogi gradovi nemaju 13. ulicu ili 13. aveniju
- mnoge zgrade nemaju 13. kat
- mnogi avioni nemaju 13. red sjedala
- na autobusnim kolodvorima nema 13. perona
- prema nekim izvorima broj 13 je namjerno žrtvovan od osnivača patrijarhata u ranim danima zapad-ne civilizacije zbog toga što predstavlja ženstvenost i vezan je uz broj godišnjih menstrualnih ciklusa
- ne mijenjajte posteljinu petkom jer ćete imati ružne snove
- ne počinjite putovanje petkom jer će vas pratiti loša sreća
- brodovi koji razvijaju jedra petkom, imat će lošu sreću
- u petak je, navodno, Eva Adamu "uvalila" zabranjeno voće
- u poganskom Rimu, petak je tradicionalno bio dan namijenjen pogubljenjima

Oduševljena djeca. Bezbrizni roditelji.

Novi Touran. S varijabilnim prostornim konceptom.

Bilo da se radi o robotima, izvanzemalcima ili pak princezama, novi Touran spreman je na sve. Takozvani Flat-Fold sustav sjedala omogućuje preklapanje stražnjih sjedala u ravnu plohu. Do 834 l* prtljažnog prostora pruža dovoljno mjesta za sve što je vašoj djeci potrebno.

Dorastao svakom izazovu.

Das Auto.